

Duyuru Tarihi : 19.11.2008
Duyuru No : DUYURU/2008-128
Yayınlandığı Yer : DÜNYA GAZETESİ / 15 KASIM 2008

Cemalettin TURAN
Yeminli Mali Müşavir
cemalettin.turan@bdodenet.com.tr

DAHİLDE İŞLEME VE GEÇİCİ KABUL REJİMLERİNDE TECİL- TERKİN UYGULAMASININ SÜRESİ UZATILMALIDIR

1. KDVK’NUN GEÇİCİ 17’nci MADDESİNİN SÜRESİ 31.12.2008’de SONA ERMEKTEDİR:

Katma Değer Vergisi Kanunu’nun (KDVK) Geçici 17’nci maddesine göre, Dahilde İşleme veya Geçici Kabul rejimi kapsamında ihraç edilecek malların üretiminde kullanılacak maddelerin yurtiçinden KDV ödenmeksizin temini mümkündür. yaklaşık 10 yıldır yürürlükte olan bu uygulama, ilgili maddede yer alan hüküm nedeniyle 31.12.2008 tarihinde sona ermektedir.

2. MEVCUT UYGULAMANIN GEREKÇELERİ:

KDVK’nun Geçici 17’nci maddesi 4369 sayılı Kanunla 1998 yılında yürürlüğe konulmuştur. Bu hükmün amacı, ihraç mallarının bünyesine giren hammaddeleri üreten yerli sanayici aleyhine yaratılmış olan rekabet eşitsizliğinin giderilmesidir. (*)

Geçici 17’nci maddeden önceki dönemde rekabet eşitsizliği şu şekilde ortaya çıkmaktaydı:

Dahilde işleme ve geçici kabul rejimleri, esas itibarıyla ihraç edilecek olan malların üretiminde kullanılacak girdilerin ithal edilmesi halinde, bu girdilere ilişkin olarak ithalde ödenmesi gereken vergilerin ödenmeyerek teminata bağlanmak suretiyle ertelenmesini ve bu girdiler kullanılmak suretiyle imal edilen malların ihraç edildiğinin tevsiki halinde de bu şekilde ertelenen vergilere ilişkin teminatların çözülmesini sağlamaya yönelik düzenlemelerdir.

Bu kapsamda işlem yapmak isteyen mükellefler, bu amaçla üreterek ihraç edecekleri malların üretiminde kullanacakları girdikleri vergisiz olarak ithal edebilmek için ithalat işleminden önce, Gümrük Birliği kapsamında Avrupa Topluluğu’na dahil ülkelerden yapacakları ithalat için Dış Ticaret Müsteşarlığı’na başvurarak “Dahilde İşleme İzin Belgesi” (DİİB)’ni, bu ülkeler dışındaki üçüncü ülkelerden yapacakları ithalatlar için ise Gümrük Müsteşarlığı’na başvurmak suretiyle “Geçici Kabul İzin Belgesi (GKİB)’ni almak zorundadırlar. Bu belgelere dayanılarak yapılan ithalat işlemleri ile ithal edilen girdiler kullanılmak suretiyle üretilen malların ihracat işlemlerinin belgelerde öngörülen şartlara uygun olarak gerçekleşip gerçekleşmediği ise ilgili gümrük idareleri ile ihracatçı birlikleri tarafından takip edilip denetlenmektedir.

(*) KDVK Geçici Md. 17’nin Gerekçesi: “Dahilde işleme ve geçici kabul rejimi kapsamında ithal edilen maddeler için katma değer vergisinin ödenmemesi, yurt içinde üretilen emsali mallara ise katma değer vergisi uygulanması yerli maddeler aleyhine rekabet eşitsizliği oluşturmaktadır. Yapılan düzenleme ile bu eşitsizliği gidermek üzere, dahilde işleme ve geçici kabul rejimi kapsamında ihraç edilecek malların üretiminde kullanılacak maddelerin tesliminde de 2008 yılı sonuna kadar tecil terkin uygulaması getirme konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.”

Geçici 17'nci madde ile yapılan düzenlemeden önceki uygulamada, bu şekilde ihraç edilecek malların üretiminde kullanılacak girdiler KDV'siz olarak ithal edilebilmekte iken, aynı girdilerin iç piyasadan temin edilmek istenmesi durumunda, ihracatçılar ilave olarak katma değer vergisi kadar bir yüke katlanmakta idiler. İhracatçılara ilave finansman yükü getiren bu uygulama ise söz konusu girdilerin **iç piyasadaki imalatçıları aleyhine bir haksız rekabet ve eşitsizlik yaratmakta idi.**

Geçici 17'nci maddede bu eşitsizliğin giderilmesi amacıyla, yukarıda zikredilen düzenleme yapılmıştır. (**)

Geçici 17'nci madde ile yapılan bu düzenleme ile, yerli hammadde üreticilerinin haksız rekabetten kurtulmaları sağlanmıştır. Aynı gerekçe bugün itibariyle mevcuttur ve gelecekte de mevcut olacaktır. Yani eğer Geçici 17'nci madde yasada öngörüldüğü şekilde 31.12.2008 tarihinde yürürlükten kalkarsa, yerli hammadde üreticisi sanayiciler 01.01.2009 'dan itibaren yeniden haksız rekabete maruz kalacaklardır.

Diğer taraftan, başta tekstil, metal, kimya, otomotiv ve gıda sektörleri olmak üzere ihracat sektörlerine hammadde üreten yerli sanayicilerimizi yakından ilgilendiren bu düzenlemeye bugün her zamankinden daha çok ihtiyaç vardır.

3. KDV GEÇİCİ 17 NCİ MADDENİN SÜRESİ UZATILMALI HATTA KALICI MADDE HALİNE GETİRİLMELİDİR :

Yukarıda açıkladığımız gerekçeler karşısında yerli hammadde üreticilerimiz açısından mutlaka uygulanması gereken söz konusu Geçici 17'nci madde hükmünün 31.12.2008 sonrasında da uygulanmasının sağlanması için KDV'nde yasa ile değişiklik yapılarak sürenin uzatılması gerekliliği ve hatta zorunluluğu vardır. Yüce Meclisimizin yıl sonundan önce bu konuyu gündemine alarak yapacağı bir yasal değişiklikle KDV'nun Geçici 17'nci maddesinin süresini uzatmasını diliyoruz.

Esasen bu maddenin bir geçici madde olarak düzenlenmiş olmasının anlamı yoktur. Yukarıda belirttiğimiz gerekçeler var olmaya devam edeceği için, yapılacak yasa değişikliğinin Geçici 17 nci maddenin süresini uzatmak yerine, bu madde ile getirilmiş olan düzenlemenin, KDV Kanunu'nun 11 inci maddesine eklenmesi şeklinde olması daha isabetlidir.

4. GEÇİCİ 17NCİ MADDE HAKKINDA BİLGİ :

Yazımıza konu Geçici 17 nci madde hakkında geniş bilgi için www.bdodenet.com.tr adresli sitemizdeki KDV kitabımızın, bu madde için ayrılmış bölümüne bakınız.

(**) Nihat UZUNOĞLU, Dahilde İşleme ve Geçici Kabul Rejimlerinde Tecil-Terkin Uygulaması, Vergi Dünyası, Sayı 208, Aralık 1998